

Mesiac
január - júl

Rok 2010

OBSAH ČÍSLA:

<i>Z činnosti OZ</i>	2 - 5
<i>Osobnosti obce</i>	6
<i>Ekológia</i>	7 - 9
<i>Kultúrne podujatia</i>	10 - 11
<i>ZŠ a MŠ</i>	12
<i>Záhradkárstvo</i>	13
<i>Šport</i>	14
<i>Z obecnej matriky</i>	15 - 16

*Neopúšťaj
cestu
pre
chodník*

**BOŠÁCKE
PRÍSLOVIE**

Časopis Obecného úradu v Bošáci

100. výročie ochotníckeho divadla v Bošáci

V nedeľu, 23. mája 2010 sa uskutočnilo v MKS v Bošáci z príležitosti 100. výročia ochotníckeho divadla v Bošáci divadelné predstavenie hry Ferka Urbánka **Kamenný chodníček**. V preplnenej sále návštevníci s napätím sledovali vynikajúce herecké výkony súčasných členov divadelného súboru, ktorí sa snažia v tejto záujmovej činnosti dôstojne kráčať v šľapajach

svojich predchodcov. Po minuloročnom veľmi úspešnom uvedení Tajovského veselohry *Ženský zákon* nacvičili v tomto roku divadelnú hru *Kamenný chodníček*, s ktorou bošácki divadelníci začínali túto záujmovú činnosť pred sto rokmi.

Ako spomenula vo svojom príhovore predsedníčka komisie pre školstvo, kultúru, šport, obchod, služby a cestovný ruch pri OZ v Bošáci Mgr. A. Rydzá, ochotnícke divadlo v Bošáci má hlboké korene. Už pred sto rokmi – v r.1910 – prišli viacerí Bošáčania, prahnúci po kultúre, na to, že by bolo vhodné začať hrať divadlá. Od myšlienky k činu nebolo ďaleko. Pána dekana Feitschera, správcu rímskokatolíckej fary, táto myšlienka tak zaujala, že sa podujal robiť režiséra. Obstaral viaceré texty divadelných hier a najviac sa mu zapáčila hra Ferka Urbánka: *Kamenný chodníček*. Hercov sa mu podarilo získať, koľko bolo treba.

pokračovanie na str. 10

STAROSTOVÉ STAROSTI V ČASE KRÍZY

Vážení spoluobčania!

Obec Bošáca, s počtom obyvateľov 1371, mala v roku 2010 schválený rozpočet obce v súlade so štátnym rozpočtom SR, kde príjmy na podielových daniach FO a PO do rozpočtu obce predstavovali čiastku v celkovej sume 272 809 €. Uvedený výnos dane z príjmov FO a PO je percentuálne určený pre originálne kompetencie na MŠ, ŠJ a ŠD /107 305 €, na opatrovateľskú službu /19 264 € a obci na bežné výdavky /146 240 €.

V prvom polroku 2010 boli tieto príjmy do rozpočtu krátené v sume cca 30 000 €, čo nie je zanedbateľná čiastka pre našu obec. Z uvedeného dôvodu dochádza k úsporným opatreniam vo výdavkovej časti rozpočtu, kde musíme zabezpečiť základné funkcie chodu obce. Patrí sem hlavne vývoz a likvidácia komunálneho odpadu, separovaný zber, údržba miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, športovísk a cintorínov, verejné osvetlenie a taktiež samotný chod verejnoprospešných služieb, ktoré obec zabezpečuje prevádzkou a miestnym kultúrnym strediskom.

I napriek týmto skutočnostiam

podarilo sa nám v tomto roku dokončiť rekonštrukciu interiéru kultúrneho domu (výmena okien a dverí za plastové, sociálne zariadenia pri javisku, údržba priestorov knižnice a miestností pre spoločenské organizácie) v celkových nákladoch 12 700 €, z čoho bola poskytnutá dotácia z Úradu vlády SR na výmenu okien a dverí v sume 6 000 €

V druhom polroku 2010 nás čaká začiatok jednej z dvoch najväčších investičných akcií schválených v rámci regionálnych operačných programov vyhlásených MV a RR SR. Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku medzi MV a RR SR s obcou Bošáca bude v mesiaci august 2010 začatá „Rekonštrukcia a modernizácia námestia gen. Jurecha v Bošáci“. Celkové investičné náklady na stavbu predstavujú sumu 366 724 €, z čoho dotácia z fondov EU a ŠR bude činiť 348 388 €, čo predstavuje 95% z celkových oprávnených nákladov stavby. Obec musí mať na uvedenú akciu 5% vlastných zdrojov z rozpočtu obce vo výške 18 336 €. Práce na rekonštrukcii námestia bude na základe výsledku verejnej súťaže realizovať firma ECOBAC GROUP a.s. Bratislava.

Ďalšia schválená investičná akcia, ktorou bude „Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s MŠ L. V. Riznera v Bošáci“, z dôvodu opakovania verejnej súťaže sa stavebné práce posúvajú na neskorší termín. Aj keď obec má schválený finančný príspevok a zmluva s MV a

RR SR je podpísaná, práce sa môžu začať až po ukončení overenia a schválenia postupu verejného obstarávania.

Zabezpečenie bežného chodu obce a samotné investičné akcie si vyžadujú aj veľa administratívnej agendy a hlavne závažné rozhodnutia obecného zastupiteľstva obce, ktoré určujú a majú dopad na budúcnosť obce.

V súčasnom volebnom období pracuje v OZ obce Bošáca 9 poslancov. Zasadnutia zvoláva starosta obce pravidelne raz mesačne, prípadne raz za dva mesiace, čo závisí od závažnosti riešenia úloh obce a taktiež od žiadostí predložených do zasadnutia OZ. Prácu samotných poslancov ohodnotia občania obce, keďže táto úloha nie je v kompetencii starostu, ktorý je v súlade so zákonom o obecnom zriadení výkonným orgánom pri zabezpečovaní plnenia úloh a uznesení prijatých na jednotlivých zasadnutiach OZ. Keďže sa blíži koniec volebného obdobia a voľby do samosprávy obce sa v tomto roku uskutočnia 27. novembra, ďakujem všetkým občanom za spoluprácu, trpezlivosť a porozumenie pri zabezpečovaní chodu samosprávy obce, hlavne v súčasnej neľahkej ekonomickej situácii. Verím, že aj v budúcnosti budú zastupovať občanov obce v samospráve ľudia, ktorí majú záujem o prácu a vidia v nej hlavne službu občanom, ktorými budú zvolení v nastávajúcich komunálnych voľbách.

Dušan Kochan, starosta obce

Upozornenie

Z dôvodu začatia prác na rekonštrukcii miestnych komunikácií a chodníkov Námestia gen. Jurecha, ktoré sa začnú ihneď po bošáckych hodoch dňa 17. augusta 2010, upozorňujeme občanov a účastníkov cestnej premávky, že v úseku od budovy pošty po rodinný dom s.č. 274 bude obmedzená cestná premávka z dôvodu vykonávania stavebných prác v súlade so stavebným povolením č. A/2009/00496/Če. Uvedený úsek bude riadne označený prenosnými dopravnými značkami v zmysle vyjadrenia Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ v Trenčíne. Žiadame všetkých občanov o dodržovanie bezpečnostných opatrení počas výstavby. Svojim zodpovedným prístupom zamedzíte možnému vzniku nehôd a úrazov.

Ďakujeme za porozumenie.

V TOMTO ROKU EŠTE DVAKRÁT

Po voľbách do NR SR, ktoré sa uskutočnili 12. júna 2010, budú môcť občania SR využiť svoje volebné právo ešte dvakrát.

Na základe rozhodnutia prezidenta SR, ktoré uverejnil v zbierke zákonov č.311/2010, uskutoční sa dňa **18. septembra 2010 referendum**, v ktorom oprávnení občania rozhodnú o otázkach:

1. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom zrušila povinnosť fyzických osôb a právnických osôb platiť úhradu za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom?

2. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom rozšírila možnosť prejednať konanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky ako priestupok na všetky priestupky podľa zákona o priestupkoch?

3. Súhlasíte s tým, aby Národná

rada Slovenskej republiky ústavným zákonom znížila počet poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na 100 s účinnosťou od nasledujúceho volebného obdobia?

4. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom ustanovila, že orgány verejnej moci môžu obstarávať osobné motorové vozidlá s obstarávacou cenou maximálne 40 tisíc €?

5. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky ustanovila možnosť voliť poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a poslancov Európskeho parlamentu prostredníctvom internetu?

6. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom vyňala osoby poverené výkonom verejnej moci z možnosti uplatniť právo na odpoveď podľa tlačového zákona?

Druhé, pre občanov obcí a miest SR dôležitejšie **voľby do orgánov samosprávy obcí**, na základe rozhodnutia predsedu NR SR č.225/2010 sa uskutočnia v sobotu **27. novembra 2010. Voliť sa budú poslanci do obecného zastupiteľstva a starosta obce.**

Bošáca - stavebné pozemky

CHARAKTERISTIKA

V obci Bošáca sa vytvorila nová lokalita určená na bývanie v rodinných domoch. 19 stavebných pozemkov s rozlohami od 656 do 1300 m štvorcových je kombináciou skvelej lokality a bezkonkurenčnej ceny. Ich prístupnosť a vzdialenosť od Nového Mesta nad Váhom a Trenčína ocenia ľudia hľadajúci príjemné bývanie v obci, no zároveň vyžadujúci možnosti mestského života. Polohu a ponúkané možnosti športového využitia uvítajú ľudia vyznávajúci aktívny životný štýl. Inžinierska vybavenosť (elektrická a plynová prípojka, vodovod) a atraktívna cena sú zaujímavé pre investorov hľadajúcich výhodnú investičnú príležitosť.

možno dostať cez Trenč. Bohuslavice alebo Dolné Srnie. Do obce vedú pravidelné autobusové spojenia z Trenčína i z Nového Mesta n/V. Najbližšia železničná stanica je v Trenč. Bohuslaviciach.

TERMÍNY

Termín začiatku predaja - 3/2010;

termín dokončenia inžinierskych sietí - 8/2011;

možnosť začatia výstavby - ihneď po vydaní stavebného povolenia.

FINANCOVANIE

Cena 19 €/ m štvorcový.

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Bošáca je dynamicky sa rozvíjajúca obec so zaujímavou históriou a sociálnou vybavenosťou (ordinácia detského a všeobecného lekára a zubná ambulancia). Okrem toho ponúka aj atraktívne možnosti športového využitia – cyklotrasy, turistické chodníky, tenisové dvorce, volejbalové a futbalové ihrisko, vyhľadávaná lokalita na paraglajding.

DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ

Z Nového Mesta n/V sa do Bošáce

INÉ CHARAKTERISTIKY

V centre bývania poskytujeme záujemcom dodatočné služby: Príďte si vybrať rodinný dom a obstarat' projekt rodinného domu tak, aby vyhovoval čo najviac vašim požiadavkám. Pomôžeme vám pri príprave podkladov na územné konanie a získanie stavebného povolenia. Obráťte sa na nás, ak máte záujem o postavenie hrubej stavby či domu "na kľúč" za podmienok, ktoré garantujú kvalitnú a ekonomickú výstavbu.

KONTAKT

developer marketing

F - marketing, s.r.o.

centrumbyvania.info, s.r.o.

+421 911 276 158

info@centrumbyvania.info

www.centrumbyvania.info

ZO ZASADNUTÍ OZ obce Bošáca za I. polrok 2010

Uznesenia zo zasadnutia OZ konaného dňa 9.2.2010:

Uzn.OZ č. 1/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie správu o hospodárení a výchovno-vyučovacie výsledky ZŠ s MŠ L. V. Riznera v Bošáci za I. polrok školského roka 2009/2010.

Uzn.OZ č. 2/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie správu o hospodárení VPS obce Bošáca za rok 2009 s tým, že je naďalej potrebné sledovať hospodárenie uvedených vozidiel za účelom znižovania záporného hospodárskeho výsledku.

Uzn.OZ č. 3/2010:
OZ obce Bošáca berie správu o hospodárení obce Bošáca za rok 2009 s vyjadrením hlavného kontrolóra obce k hospodáreniu na vedomie bez pripomienok.

Uzn.OZ č. 4/2010:
OZ obce Bošáca v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení § 8 odst.6, a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších zmien a predpisov § 9 odst.2, určuje nasledovné ceny pozemkov vo vlastníctve obce v k. ú. obce Bošáca, ktoré budú schválené rozhodnutím OZ k odpredaju z majetku obce pre účely majetkoprávneho vysporiadania pozemkov pod stavbami – nehnuteľnosťami - vo vlastníctve osôb, čo tieto užívajú viac ako 10 rokov a odpredaj pozemkov určených územným plánom obce pre stavebné a podnikateľské účely:

1. Pozemky v zastavanom území obce, ktoré sú územným plánom určené na výstavbu rodinných domov s dobrou vybavenosťou (miestne rozvody vody, elektriny, zemného plynu) - 15 €/m².

2. Pozemky, v zastavanom území obce v rámci ÚPD, určené na výstavbu RD bez technickej infraštruktúry (vlastné zdroje) - 10 €/m².

3. Pozemky v zastavanom území obce odpredávané pre podnikateľské účely s dobrou vybavenosťou (miestne rozvody vody, elektriny, zemného plynu) - 20 €/m².

4. Pozemky v zastavanom území obce, odpredávané pre podnikateľské účely, bez technickej infraštruktúry (vlastné

zdroje) - 15 €/m².

5. Ostatné pozemky (vodné plochy, ostatné plochy, mlynské náhony) za účelom majetkoprávneho vysporiadania zastavaných pozemkov vo vlastníctve iných vlastníkov, ktorí tieto užívajú viac ako 10 rokov - 3 €/m².

Pozemky v extraviláne bude obec odpredávať po schválení v OZ na základe individuálneho posúdenia ceny v súlade so zámerom kupujúceho k ďalšiemu využívaniu pozemku (stavba RD, podnikateľské a priemyselné stavby, obrábanie pôdy atď).

Poplatky za vyhotovenie geometrického plánu, kúpno-predajnej zmluvy a návrhu na vklad do katastra nehnuteľností uhradia kupujúci, v prípade spoločného geometrického plánu, kúpno-predajnej zmluvy a návrhu na vklad do KN - uhradia kupujúci pomernú časť z celkových nákladov.

Uzn.č. 5/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje VZN obce Bošáca č. 1/2010 o chove a držaní domácich a úžitkových zvierat na území obce Bošáca pre rok 2010 a ďalšie obdobie v zmysle odporúčania komisie OZ.

Uzn.č. 6/2010:
OZ obce Bošáca súhlasí s odpredajom obecných pozemkov parc. č. 5142/9 o výmere 757 m² a parc. č. 5142/10 o výmere 23 m² v cene 3,- €/m², pre žiadateľov p. Karola Čiču a manželky Heleny Čičovej, bytom Bošáca č. 106. Náklady za vyhotovenie GP, kúpno-predajnej zmluvy a návrh na vklad do KN hradia kupujúci.

Uzn.č. 7/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie prijatie do zamestnania Ing. Ľudmilu Radošovic, trvale bytom Bošáca č.636 do Obecnej knižnice v Bošáci. Náležitosti uzatvorenia pracovnej zmluvy v zmysle zákonníka práce a zákona o verejnej službe sú v právomoci starostu obce.

Uzn.č. 8/2010:
OZ obce Bošáca v súlade s § 140 zák.č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príseďiacich volí na ďalšie volebné obdobie rokov 2010 – 2014 doterajšiu príseďiacu Okresného sídru v Novom Meste nad Váhom p. Evu Fraňovic, bytom Bošáca č. 137, ktorá vykonávala funkciu v predchádzajúcom volebnom období.

Uzn.č. 9/2010:
OZ obce Bošáca súhlasí s odpustením prenájmu za sálu objektu KD v Bošáci pre spoločenskú organizáciu v obci počas výročných členských

schôdzí v roku 2010.

Uznesenia zo zasadnutia OZ konaného dňa 23.2.2010:

Uzn.č. 11/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Bošáca za rok 2009 bez pripomienok.

Uzn.č. 12/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje dotáciu z rozpočtu obce na rok 2010 pre neziskové organizácie obce v zmysle návrhu finančnej komisie a pre správu obecného majetku a odporúčania starostu obce nasledovne:

- 1.ZO SČK Bošáca 30,- €
- 2.DFS Parta Bošáca 800,- €
- 3.ZO SZCH Bošáca 400,- €
- 4.OŠK Bošáca 6000,- €
- 5.Cirkevný zbor evanjelický 100,- €
- 6.Rímsko-katolícka cirkev 100,- €

Uzn.č. 13/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje zníženie daní z nehnuteľností a miestnych poplatkov za rok 2010, podľa prijatých žiadostí od občanov.

Uzn.č. 14/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje „Rozpočet obce Bošáca na rok 2010 a predbežné rozpočty obce Bošáca na roky 2011 a 2012“ v súlade s navrhnutou úpravou starostu obce a stanoviskom hlavného kontrolóra.

Uzn.č. 15-20/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje vyplatenie odmiem za II. polrok 2009 pre poslancov OZ, predsedov komisií pri OZ, členov komisií pri OZ, hlavnú kontrolórku obce, starostu obce, za vydanie časopisu Prameň, za činnosť v múzeu Bošáckej doliny, za organizáciu a zabezpečenie činnosti DHZ, OŠK a kultúrnej činnosti obce v roku 2009.

Uzn.č. 21/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje pridelenie nájomného bytu č.2 – jednoizbového bytu v bytovke s.č. 359 - pre žiadateľa Ivana Svobodu, bytom Bošáca č. 97, na dobu 36 mesiacov v súlade s dodržaním kritérií pridelovania nájomných bytov za podmienky úhrady zábezpeky vo výške deväťmesačného nájomného pred podpisom nájomnej zmluvy.

Uzn.č. 22/2010:
OZ obce Bošáca súhlasí s odpustením poplatku za prenájom sály KD v Bošáci počas výstav anduliek ZO SZCH Bošáca v roku 2010. Ostatné náklady na energie budú fakturované na základe

skutočnej spotreby počas akcií.

Uznesenia zo zasadnutia OZ konaného dňa 30.3.2010:

Uzn.č. 24/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje VZN obce Bošáca č. 2/2010 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Bošáca na rok 2010 a ďalšie obdobie v zmysle odporúčania komisie OZ.

Uzn.č. 25/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie návrh rozpočtu ZŠ s MŠ v Bošáci na rok 2010 bez pripomienok s tým, že príjmová a výdavková časť rozpočtu je zohľadnená a odsúhlasená v rozpočte obce Bošáca na rok 2010.

Uzn.č. 26/2010:
OZ obce Bošáca súhlasí s odborným stanoviskom hlavnej kontrolórky obce k záverečnému účtu obce za rok 2009 – bez pripomienok.

Uzn.č. 27/2010:
OZ obce Bošáca schvaľuje záverečný účet obce Bošáca za rok 2009 – bez pripomienok.

Uzn.č. 28/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarom v roku 2010 a ukladá veliteľovi DHZ tieto realizovať v podmienkach protipožiarnej ochrany obce Bošáca.

Uzn.č. 29/2010:
OZ obce Bošáca súhlasí s vytvorením jedného volebného okrsku v obci Bošáca a jej miestnej časti Zabudíšová, Jazerá a Rolincová. Miestom konania volieb do Národnej rady SR v okrsku č.1 bude zasadacia miestnosť OZ v budove Obecného úradu v Bošáci s.č. 257.

Uzn.č. 30/2010:
OZ obce Bošáca berie na vedomie oznámenie o sprievodoch, ktoré sa budú konať dňa 2.4.2010 (Veľký piatok), 3.4.2010 (Biela sobota), 6.6.2010 (Oltárik Božieho tela) v súlade so zákonom č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve v platnom znení §8 odst.2., konanie zhromažďovaní v k.ú. obce Bošáca, budú obcou v zmysle § 6 odst. 2 zákona č. 84/1990 Zb. oznámené PZ SR – OR PZ Nové Mesto nad Váhom.

Uzn.č. 31/2010:
OZ obce Bošáca nesúhlasí s poskytnutím finančného príspevku pre Svojpomocný klub Stomikov, ILCO Trenčín, keďže žiadosť musí byť predložená obci v zmysle VZN č.1/2005 § odst.3.,

v termíne do 15. novembra predchádzajúceho roka.

Uzn.č. 32/2010:

OZ obce Bošáca nesúhlasí so zrušením poplatku za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu pre žiadateľa p. Štefana Kozáčka, keďže v zmysle prílohy č. 2 k VZN č. 4/2008 nepodal žiadosť do konca februára kalendárneho roka.

Uzn.č. 33/2010:

OZ obce Bošáca nesúhlasí so znížením poplatku za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu pre p. Magdalénu Juríkovú, keďže v zmysle prílohy č. 2 k VZN č. 4/2008 nepodala žiadosť do konca februára kalendárneho roka.

Uzn.č. 34/2010:

OZ obce Bošáca súhlasí s prenájom sály KD v Bošáci za účelom konania II. výstavy ušľachtilých morčiat s medzinárodnou účasťou v dňoch 25. a 26. júna 2010 v súlade s poplatkami za užívanie priestorov MKS v Bošáci zo dňa 27.3.2007.

Uzn.č. 35/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje odpredaj autobusu ŠPZ NM 992 AN v cene 1 000,- € do zberne druhotných surovín a jeho následné odhlásenie z evidencie vozidiel.

Uznesenia zo zasadnutia OZ konaného dňa 27.4.2010:

Uzn.č. 37/2010:

OZ obce Bošáca súhlasí s návrhom rozpočtu VPS obce Bošáca na rok 2010 s tým, že jeho plnenie

budú pravidelneprehodnocovať poslanci OZ v rámci správ o hospodárení obce za príslušné obdobie roka 2010.

Uzn.č. 38/2010:

OZ obce Bošáca súhlasí s úpravou rozpočtu obce Bošáca k 27.4.2010 v zmysle písomného návrhu účtovníčky obce bez pripomienok.

Uzn.č. 39/2010:

OZ obce Bošáca súhlasí s programovým rozpočtom obce Bošáca na roky 2010 – 2012 bez pripomienok.

Uzn.č. 40/2010:

OZ obce Bošáca jednomysle súhlasí so správou o hospodárení obce Bošáca za I. kvartál 2010, v rámci schváleného rozpočtu obce na rok 2010 bez pripomienok.

Uzn.č. 41/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje odpredaj časti mlynskeho náhonu parcely č. 14938/44 o výmere 8 m² v k.ú. obce Bošáca v cene 3,- €m² v súlade s GP č. 33165041-25/2010 pre žiadateľa p. Daniela Bradáča, bytom Bošáca č. 49.

Uznesenia zo zasadnutia OZ konaného dňa 15.6.2010:

Uzn.č. 43/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje návrh zápisu do obecnej kroniky za rok 2009 tak, ako ho predložila kronikárka obce Mgr. Zdenka Karlíková s tým, že v zápise budú zohľadnené prípadné pripomienky členov OZ v termíne do 31. júla 2010.

Uzn.č. 44/2010:

OZ obce Bošáca nesúhlasí so zrušením vysunutého pracoviska materskej školy v Zemianskom Podhradí, keďže uvedené zariadenie nie je zaradené v sieti škôl ako samostatný subjekt, ale v zmysle zriaďovacej listiny obce Bošáca je súčasťou ZŠ s MŠ L. V. Riznera v Bošáci.

Uzn.č. 45/2010:

OZ obce Bošáca berie na vedomie správu o hospodárení VPS obce Bošáca za I. kvartál 2010 s tým, že hospodárenie príspevkovej organizácie sa bude pravidelneprehodnocovať na jednotlivých zasadnutiach OZ.

Uzn.č. 46/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje „Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Bošáca na II. polrok 2010 s doplnením plánu v zmysle doporučení predsedu FK Ing. Vladimíra Fraňu a starostu obce bez pripomienok.

Uzn.č. 47/2010:

OZ obce Bošáca súhlasí s úpravou rozpočtu obce Bošáca k 30.5.2010 v zmysle písomného návrhu bez pripomienok.

Uzn.č. 48/2010:

OZ obce Bošáca jednomysle súhlasí s výmenou jednoizbového bytu č.9 v bytovke č. 356 za dvojizbový byt č.2 v tej istej bytovke medzi Denisou Laufíkovou a Danielou Jakušovou.

Uzn.č. 49/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje finančný príspevok 50,- € na

oslavy bratstva Čechov a Slovákov na Javorine.

Uzn.č. 50/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje finančný príspevok pre účely materiálneho zabezpečenia MDD (ceny do súťaží) v hodnote 54,- €

Uzn.č. 51/2010:

OZ obce Bošáca súhlasí s 50%-ným znížením poplatku za prenájom sály Kultúrneho domu v Bošáci za účelom konania II. výstavy ušľachtilých morčiat s medzinárodnou účasťou v dňoch 25. a 26. júna 2010.

Uzn.č. 52/2010:

OZ obce Bošáca schvaľuje poskytnutie finančnej výpomoci na pomoc obciam postihnutým povodňami v roku 2010 vo výške 1000,- € Finančné prostriedky budú poskytnuté z položky 08.2.09 – 637004/3 – ostatné príspevky v rámci úpravy rozpočtu s doplnením uvedenej čiastky z položky 05.1.0. – ochrana životného prostredia. Dotácia bude poskytnutá v súlade s VZN obce č. 1/2005 o poskytovaní dotácie z rozpočtu obce Bošáca za podmienky kladného hospodárenia obce v roku 2010.

Uzn.č. 10, 23, 36, 42, 53/2010:

OZ obce Bošáca odsúhlasilo preplatenie cestovného pre starostu obce za použitie vlastného motorového vozidla na služobné účely.

Spracovala: Ingrid Pöštenyiová

NEZABÚDAME NA NAŠICH PADLÝCH HRDINOV

Z príležitosti 65. výročia oslobodenia obcí Bošáckej doliny sa uskutočnil 11. apríla 2010 pri pamätníku padlých v boji proti fašizmu pred ZŠ s MŠ L.V. Riznera v Bošáci pietny akt kladenia vencov. Pozvanie prijal i syn gen. Š. Jurecha - Marcel Jurech.

PATRÍ IM NAŠA ÚCTA I VĎAKA

Dobrovoľní darcovia krvi...

Desiatky litrov

krvi, ktoré bez nároku na

odmenu darovali, pomohli

zachrániť životy viacerým

ľuďom. Aj v našej obci

máme spoluobčanov, ktorí

túto vzácnu tekutinu bez

nároku na odmenu darovali

viackrát. Patrí medzi nich

i Jozef MALEC z Bošáce

- Zabudíšovej, držiteľ Zlatej

Jánskeho plakety, ktorý daroval

krv už 62-krát. Prvý

raz daroval krv v Trenčíne v

r. 1973 a odvtedy sa pravidelne

zúčastňoval odberov. Na výročnej

členskej schôdzi MS SČK v

Bošáci dňa 21. marca 2010 mu

organizácia SČK a OZ obce Bošáca

za dlhoročné darcovstvo tejto

vzácnej tekutiny odovzdali malú

pozornosť a vecný dar.

M. Kosová

Cenu prezidenta Slovenskej republiky dostal aj rodák z Bošáckej doliny.

Pri príležitosti Dňa vzniku Slovenskej republiky udelil 7. januára 2010 prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič vysoké štátne vyznamenania dvadsiatim osobnostiam z oblasti vedeckého, kultúrneho a spoločenského života našej krajiny.

Nositelom vyznamenania Pribinov kríž I. triedy sa stal aj rodák z Bošáckej doliny

Ing. Ján Kukuča, DrSc.

Ing. Ján Kukuča, DrSc. sa narodil 10. septembra 1922 v Haluzických kopaniciach rodičom Jánovi a Pavlíne, rod. Janegovej. Ludovú školu vychodil v r. 1936 v Bošáci, potom študoval na Gymnáziu v Novom Meste nad Váhom, kde maturoval v r. 1944. Aj keď život vo vojnových časoch nebol ľahký, rodičia mu s Božou pomocou umožnili štúdium na vysokej škole. Promoval v r. 1948 ako inžinier odboru geodézie a kartografie na SVŠT (teraz STU) v Bratislave.

teraz STU) v Bratislave.

V rokoch 1963 až 1970 pracoval v Ústave teórie merania SAV, kde v priebehu dvoch rokov vypracoval a obhájil dizertačnú prácu a získal vedeckú hodnosť kandidáta technických vied. V r. 1970 bol ako jediný vedecký pracovník ovládajúci práce v rezorte geodézie a kartografie poverený na základe zriaďovacej listiny vybudovať Výskumný ústav geodézie a kartografie v Bratislave. Ing. Ján Kukuča, DrSc., tento ústav zriadil a až do svojho odchodu do dôchodku v r. 1987 bol aj jeho riaditeľom. V roku 1978 obhájil doktorskú dizertačnú prácu a vedecká rada SVŠT mu ako prvému v ČSSR v rezorte geodézie a kartografie udelila vedeckú hodnosť DrSc.

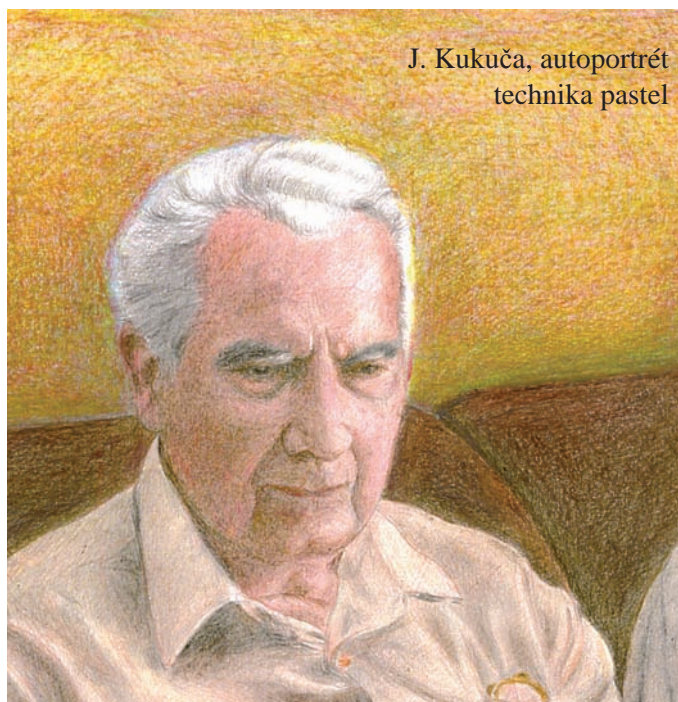
Počas svojho aktívneho profesného života sa podieľal na viacerých vedeckovýskumných prácach, napr.: analýza meracích metód z hľadiska teórie chýb meraní, vyhodnocovanie a interpretácia výsledkov meraní v heterogénnych podmienkach, teória a eliminácia systematických chýb, aplikácia matematickoštatistických metód, metód matematickej optimalizácie a ďalších najprogressívnejších a najnáročnejších matematických metód pri budovaní geodetických sietí, informačná teória merania, aplikácia výsledkov výskumu v geodynamike, napr. pri meraní a posudzovaní stability zemskej kôry pri výstavbe atómových elektrární a vodného diela Gabčíkovo atď.

Ján Kukuča pracoval na medzinárodnej úrovni v oblasti geodézie a kartografie ako člen rôznych pracovných skupín, napr.: „rozsiahle geodetické siete“ v celosvetovej organizácii International Association of Geodesy – IAG, „optimalizácia geodetických sietí“ v celosvetovej organizácii Fédération Internationale des Géomètres – FIG, kozmická fyzika organizácie INTERKOZMOS. Bol i dlhoročným členom Vedeckého kolégia SAV pre vedy o Zemi a vesmíre, členom kolégia predsedu SÚGK, členom Čs. národného komitétu geodetického a geofyzikálneho pri ČSAV.

Vedeckú úroveň slovenskej geodézie odborne propagoval svojou publikačnou (70 vedeckých a odborných článkov doma i v zahraničí, 3 knižné publikácie – dve v spoluautorstve a jedna vydaná v zahraničí) a prednáškovou (konferencie, sympóziá a semináre doma i v zahraničí – Oxford, Sofia, Wrocław, Šoproň, Saigon a i.) činnosťou. Pracoval v niekoľkých redakčných radách, komisiách pre obhajoby CSc. a vypracovával oponentúry celoštátnych učebníc vo svojom odbore. Mimoriadne sa zaslúžil o rozvoj geodézie a kartografie na Slovensku a o užšiu spoluprácu vedy s praxou.

Ing. Ján Kukuča, DrSc. žije spolu s manželkou Martou, rod. Zvončekovou, na zaslúženom odpočinku v Bratislave. Vychovali dvoch úspešných synov, Petra a Romana a tešia sa z troch vnúčat, z ktorých najstarší, teraz už br. Michal Mária Kukuča, OSB – benediktín z Bacúrova, na radosť celej širokej rodiny končí tohto roku teologické štúdium v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Badíne.

Ing. Z. Mihalová

J. Kukuča, autoportrét
technika pastel

VENOVANÉ PETROVI DZURÁKOVI

Dňa 17. 3. v roku 2000 naše rady opustil zaniatený lokálpatriot bošáckej doliny Peter Dzurák. Zrejme možno bez rozpakov tvrdiť, že nikto nezhrmazdil tak obrovské množstvo národopisných údajov, v podstate o všetkých oblastiach života obyvateľov supermikroregiónu Bošáčka, ako práve on.

Česť jeho svetlej pamiatke.

Ing. D. Ochodnický, CSc.

Veľa vody, málo vody

Voda má pre človeka veľký význam. Slúži na uspokojenie základných potrieb – pitie, varenie, umývanie. Taktiež je dôležitá v poľnohospodárstve – na zavlažovanie. Už Starí Egypťania, alebo Babylončania budovali zavlažovacie kanály a využívali vodu z riek. Rovnako ľudia od staroveku rieky využívali na dopravu a silu vodného prúdu na pohon vodných mlynov. Voda vie však človeku narobiť aj veľa starostí, najmä v čase povodní. V uplynulých mesiacoch sa o tom mohli presvedčiť obyvatelia väčšiny Slovenska i okolitých krajín.

Na Slovensku sa o povodniach dozvedáme v záznamoch už z obdobia stredoveku a zasahovali našu krajinu pravidelne, či už na jar, keď sa topil v horách sneh, alebo počas leta, po privalových dažďoch. Najväčšou povodňou na Považí na rieke Váh, je povodeň z roku 1813. Hladina rieky sa zdvihla až o 14 m. Povodeň spustošila celé údolie Váhu, od Žiliny po Sereď zničila väčšinu domov v 50 obciach, o život prišlo 243 ľudí. Uhynulo veľa koní, dobytky, oviec, ošípaných a voda zničila veľké plochy polí s úrodou. Poškodené boli cesty, mosty, hrádze, obytné a hospodárske budovy, povodeň dokonca zničila celú obec Horná Streda. Podľa kroniky mesta, len v Trenčíne, ktorý povodňová vlna zasiahla 26. augusta 1813, sa utopilo 44 ľudí. O povodni svedčí nápis, ktorý môžeme vidieť na budove Piaristického gymnázia, kde sa nachádza vodorovná ryska 101 cm nad úrovňou chodníka, čo je oproti hladine Váhu rozdiel cca 9 metrov. Dolu Váhom vtedy tieklo 3 800 m³ vody za sekundu, čo je oproti ročnému priemeru 153 m³/s poriadne veľká rieka. Pre porovnanie, rieka Dunaj má v Bratislave priemerný prietok 1993 m³/s. Podľa dobových záznamov voda siahala od Bohuslavíc až po Beckov. Príčinou vzniku povodne boli výdatné dažde v období od 23. do 26. augusta ako dôsledok stretu dvoch cyklonálnych útvarov nad územím západného Slovenska. Na Váhu sa povodne opakovali i v ďalších rokoch – 1894 (2 600 m³/s), 1903 (2 300 m³/s), 1925 (2 510 m³/s), 1960 (1 800 m³/s). Povodeň z roku 1903 uvádza i Jozef Ludovít Holuby vo svojich záznamoch: *Takej povodne ako bola 12. júla roku 1903 nebolo na Považí od r. 1813. V Bošáckej doline ani tušenia nemali sme o tom, čo sa na blízkom Považí dialo; až keď nám ľudia z Nového Mesta prišli povedali, že je Považie zaplavené. Vybralo sa nás tedy asi šesť na vršek Hájnicu pri Haluziciach, skadiaľ sme so zhrozením videli, ako sa kalné, hučiace prúdy Váhu od samej päty bohuslavického vršku Malovecka až do Beckova rozlievajú. I trať železničná bola pod vodou, miestami násyp pretrhaný a hradskou cestou nebolo možno dostať sa zo Štvrtku do Bohuslavíc. Že obilie ešte neskosené stálo, myslel som, že prúdy kalnej vody cez role sa valiace aj zrno cele skazia. Pokosené trávy a däteliny, kam voda zasiahla, všetky odviekla, neskosené ale trávy zamôlilo. Ale zrno bolo len čiastočne skazené, kdežto zamôlená slama na krmivo sa nehodila. Zemiaky, kapusty, fazule - na ktorých voda stála, pohnili všetky; ale cukrové repy neutrpeli škody, len tam, kde voda na ne nanosila štrku, alebo ornícu aj s repou odplavila. Bolo to veľmi žalostné divadlo, keď ľud pracujúci, ktorý sa tešil dobrým úrodám, musel sa dívať, ako sa mu kalné prúdy neodolateľnou silou valia cez jeho poličko, a proti tomu*

všetko namáhanie ľudské, všetok dômysel a rozum sú bezmocné. Ľudia mi rozprávali, že ako sa prúdy vždy viac rozlievali, vyplašení zajaci utekali na trať železničnú, kde ich ľudia chytali, zakiaľ ešte násyp nebol pod vodou. Po spadnutí vody lapali ľudia na roliach ryby, ktoré v nížinách zostali.

Situácia na Považí sa začala meniť v súvislosti s reguláciou Váhu. Regulácia sa začala s výstavbou železničnej trate v 70-tych rokoch 19. storočia. Dôkladná regulácia sa budovala v súvislosti s výstavbou Vážskej kaskády v tridsiatych rokoch 20. storočia. Prvá elektrárňa bola vybudovaná v roku 1936 v Ladcoch. Po druhej svetovej vojne bol vybudovaný Biskupický kanál a stupne elektrární pod Trenčínom. Súčasne boli vybudované hrádze pozdĺž starého koryta Váhu. Taktiež významnou mierou prispievajú k protipovodňovej ochrane veľké vodné nádrže na Váhu a jeho prítokoch – Liptovská Mara, Oravská priehrada, Nosice a ďalšie. Vďaka týmto opatreniam sa rieka Váh na Považí už nevyliala.

Aj Bošácka dolina bola mnohokrát sužovaná rozvodnenou Bošáckou, ktorá narobila nemalé škody. Pamätná bola povodeň z 29. júla 1972, keď silná letná búrka s mohutnými privalovými záškami spôsobila, že koryto Bošáčky i jej prítokov nestačili odvádzať vodu, a tá si preto hľadala cestu mimo koryta. Veľká voda na potoku Bošáčka sa opakovala i v ďalších rokoch. Napríklad škodu napáchala i 8. júla 1997, keď sa po dlhotrvajúcich „Medardových“ monzúnových dažďoch koryto Bošáčky naplnilo a na niektorých miestach, hlavne v Zemianskom Podhradí, vylialo. Voda dokonca zaliala v Trenčianskych Bohuslaviciach časť závodu Hydrostav. Okrem nemalých škôd na majetku rozbúrená voda zobrala životy dvoch „odvážlivcov“, ktorí chceli Bošáčku splavovať na člne. Veľa vody tečie dolu potokom aj v dôsledku prudkého topenia snehu, ktoré býva sprevádzané dažďom. Zima 2005-2006 bola na sneh mimoriadne bohatá. Výdatná snehová pokrývka sa udržala od decembra až do polovice marca. No a následné prudké oteplenie sprevádzané dažďom spôsobili, že koryto Bošáčky bolo 29. marca 2006 opäť plné.

Na druhej strane, dlhotrvajúce suchu a absencia

Povodeň 29. júla 1972 pri bývalej katolíckej škole a v Šimarovciach

zážok spôsobili, že Bošáčka v niektorých úsekoch úplne vyschla, v dôsledku čoho došlo k veľkým úhynom rýb a iných vodných živočíchov. Naposledy takéto suché bolo leto v roku 2003. V čase okolo 10. septembra 2003 sa riečka Bošáčka zmenila na malý potôčik, no a dokonca na niektorých úsekoch

v Zemianskom Podhradí, Bošáci i Trenčianskych Bohuslaviciach bola bez vody.

A ešte raz povodeň v Bošáci v roku 1972 – keď nestačilo koryto potoka, voda „využívala“ aj cesty.

29. 3. 2006 – hroziace vody
Bošáčky pri pálenici

10.9. 2003 riečka Bošáčka v
Trenčianskych Bohuslaviciach bez vody

Čistota – aj to je láska k vlasti

Položili ste si už otázku: „Čo je to láska k vlasti, rodnej krajine, národu?“ Určite áno. Prežívame ju, najmä, keď naši hokejisti, futbalisti, alebo iní športovci dosiahnu nejaký väčší úspech. Vtedy sme všetci hrdí národovci. Niektorí politici si myslia, že národné povedomie Slovákov je nízke, tak sa snažili v parlamente presadiť „vlastenecký zákon“, na základe ktorého by sa spievala v školách každý pondelok ráno hymna a v triedach by viseli symboly: zástava, štátny znak, text hymny a preambula ústavy. Ktovie, či by tento krok vzbudil u mládeži lepšie národné cistenie? Veď aj za komunizmu sme sa museli nasilu učiť spievať rôzne budovateľské odrhovačky, až sme si z nich robili posmešky, samozrejme nie verejne, ale medzi priateľmi. Dúfam, že tak by naše národné symboly neskončili. Lásku ku krajine treba vštepovať od detstva a to v maličkostiach, aby sme mali pocit, že sme v Bošáci, v Trenčíne, Bratislave, alebo v Košiciach, že sme doma, vo svojej vlasti.

Dnes máme možnosť cestovať po svete a porovnávať, ako sa obyvatelia jednotlivých krajín stavajú k láske k vlasti. A láska k vlasti môže mať mnoho podôb, povedzme staraním sa o životné prostredie. Napríklad pri ceste cez Maďarsko, či Rakúsko k moru, ma vždy upútajú upravené ulice, kvety na kruhových objazdoch, či stĺpoch verejného osvetlenia. Obyvatelia aj tej najmenej dedinky si udržujú čistotu pred svojim domom. V Alpách sú vždy vykosené lúky, bez čiernych skládok. Čistota je typická hlavne pre severské, resp. germánske národy, kde citovo a príkladne pristupujú k životnému prostrediu. Taktiež ma zaujal náš severný sused – Poľsko. Okrem čistejšieho prostredia ako na Slovensku tam vidno čistotu na zastávkach MHD a hlavne na železničných stanicach v Krakove a vo Varšave, ktoré možno čistotou porovnávať s úrovňou v našich bankách. Žiadne nápisy po stenách, rozbité lavičky, či špina na podlahe. Tak to má byť, veď turista, ktorý prichádza do mesta vlakom, prvé čo uvidí, je železničná stanica. Skúsme si spomenúť na tie stanice, ktoré poznáme zo Slovenska – tiež vedia upútať, žiaľ skôr opačne. Občas robím spoločnosť cudzincom, ktorí zavítajú na Slovensko a môžem skonštatovať, že vidím u nich nadšenie, keď vidia Trenčiansky hrad, Beckovský hrad, Haluzický kostol, čo ma veľmi teší, a rád sa pochválím s tým, čo doma máme. No žiaľ pri turistike cestou na Čachtický hrad, alebo Veľký Lopeník sme mňali aj čierne skládky, ktoré turistovi neuniknú pohľadu a nerobia dobré meno našej krajine. Je potrebné, aby sme brali celé Slovensko ako domov a vážili si čistotu, tak ako vo vlastnom dome. Keď sa budeme stavať k problematike čistoty, že čisto má byť iba po plot nášho domu a čo je za ním, to ma nezaujímá, tak nemôžeme hovoriť o tom, že máme svoju vlasť radi.

Musíme si vstúpiť do svedomia a obmedzovať tvorbu čiernych skládok, separovať komunálny odpad a znižovať tak náklady obce na odpadové hospodárstvo i zaťaženie životného prostredia. Musíme sa naučiť, že odpadky musia končiť v koši, a nie hocikde na ulici, autobusovej zastávke, či nebodaj v prírode. No a vlastníctvo k nejakej nehnuteľnosti by nás malo zaväzovať, aby sme na jej ploche udržiavali čistotu. Keď budeme všetci zodpovednejší, tak verte, turisti z iných krajín nebudú obdivovať len naše kultúrne, či prírodné krásy, ale celú krajinu i národ. Veď moja domovina, ktorou sa chcem popýšiť, to nie je len môj dom, ale celá vlasť.

Články pripravil PaedDr. D. Bradáč.

Ked' náš odpad už nie je náš ...

Čo je to odpad a kde končí? Možno sa nad tým zamýšľali paradoxne viac naši predkovia, ktorí boli viac spätí s prírodou a vedeli, že keď sa vyprodukuje, tak ho treba aj niekde uskladniť a nejako zneškodniť. Čím vyspelejšia spoločnosť a čím vyššia je jej životná úroveň, tým aj viac odpadu vyprodukuje. Mnoho ľudí si to neuvedomuje, ale odpad predstavuje hrozbu pre ďalší vývoj ľudstva. Keď odpad spreď domu odvezú, prestáva pre nás existovať. Odpad je niečo, čo nepotrebujeme, čo nám doslúžilo a musíme sa toho zbaviť. Jeho opätovné využitie môže ušetriť prírodné zdroje, energiu, naše peniaze, znížiť znečistenie. Na jedného obyvateľa vyprodukuje ročne asi 300 kg odpadu. Čo nájdeme v domovom odpade? Jeho zloženie je asi nasledovné:

Papier - 20% - nadmerné používanie papiera prispieva k úbytku lesov vo svete. Medzi zberový papier patria staré noviny, časopisy, kartóny a pod..

Plasty - 14% - plast je vyrobený z neobnoviteľnej ropy, ktorej známe zásoby by sa v tomto storočí mali vyčerpať. Plasty sú v prírode veľmi ťažko rozložiteľné, taktiež pri ich spaľovaní unikajú do ovzdušia škodlivé látky. Medzi zbierané plasty v separovanom zbere patria PET fľaše, PE HD a PP nádoby od šampónov, saponátov a iné úlomky z plastov, ktoré ale nesmú byť znečistené.

Sklo - 10% - dá sa veľmi dobre recyklovať. Napriek tomu len asi 1 z 20-tich fliaš v SR je dnes recyklovaná. Výroba nového skla vyžaduje väčšie množstvo energie a zvýšenú ťažbu neobnoviteľného zdroja. Do zberných nádob na sklo patria fľaše od nápojov, sklenené

črepiny. Nepatrí sem plexisklo, porcelán, keramika, autosklo.

Organické látky (bioodpad) - 40% - tvorí ho odpad z kuchyne a zo záhrad. Pritom môže byť takýto odpad ľahko premenený kompostovaním na dobré hnojivo.

Kovy - 5% - železo, hliník, meď a iné kovy, používané na plechovky, obaly, vrchnáky, fólie a pod. Ich výroba je energeticky veľmi náročná, ťažba značne poškodzuje prírodu a zásoby na Zemi sú tiež obmedzené.

Textil - 4% - staré oblečenie môže byť užitočné iným, alebo pomôcť v charite.

Drevo, guma, koža - 3%, nebezpečné odpady - 1%. **Anorganické látky - 3%** - mnoho skál, piesku, štrku z demolácií končia tiež v odpade, pritom by sa dali opätovne využiť.

Kde končí tento odpad? Na Slovensku najčastejšie na skládkach, ktoré musia spĺňať tie najprísnejšie ekologické normy. V Trenčianskom kraji momentálne fungujú tri takéto skládky komunálneho odpadu: Kostolné pri Myjave, Luštek pri Dubnici nad Váhom a jedna skládka je v okrese Prievidza. Ich životnosť je ale obmedzená, nové skládky vznikajú s problémami, lebo takmer žiadna obec nechce mať vo svojom katastrálnom území skládku. Môžeme si položiť otázku: „Kam bude naša obec vyvážať odpad, keď sa súčasná skládka zaplní?“ Čím je väčšia prepravná vzdialenosť, tým je cena za spracovanie odpadu vyššia. Ďalší spôsob likvidácie odpadu napríklad v Bratislave, či v Košiciach, je jeho spaľovanie v špeciálnych spaľovniach, ktoré sú zabezpečené špeciálnymi filtrami brániacimi únikom škodlivín. Spaľovne súčasne produkujú teplo alebo elektrickú energiu.

Podľa § 39 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli

na území obce, zodpovedá obec. Od 1. januára 2010 sú obce povinné zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov a skla. Obce sú taktiež povinné zabezpečiť zber elektronického a nebezpečného odpadu. Za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov sa platí obci miestny poplatok, ktorý kompenzuje náklady na odpadové hospodárstvo. Povinnosťou občanov je zapájať sa do separovaného zberu odpadu a prispievať tak k zníženiu množstva komunálneho odpadu, a tým zaťaženiu životného prostredia.

Riešenia v odpadovom hospodárstve priaznivé pre ľudí a prírodu sú:

minimalizácia odpadov, opätovné používanie, recyklácia a kompostácia. Pri minimalizácii odpadov je dôležité to, že najlepší odpad je ten, ktorý vôbec nevznikne. Jeden z konkrétnych spôsobov minimalizácie odpadov je tzv. bezobalový predaj, povedzme potravín, pri nákupe používanie vlastných donesených tašiek. Pri opätovnom používaní sú dôležité vratné obaly, napríklad fľaše (žiaľ, tých nám ubúda), alebo uprednostňovanie opravárskych služieb pred zakúpením nového výrobku, používanie nabíjajúcich batérií. Recyklácia - štúdie dokázali, že recykláciou materiálov sa ušetrí 3 - 5 násobne viac energie ako môžeme získať spaľovaním. Napríklad výroba papiera recykláciou vyžaduje iba 30 % energie, ktorá je potrebná pri výrobe papiera, navyše šetrí lesy od nadmernej ťažby. Recyklovaním 1 tony starého papiera sa pri výrobe ušetrí 500 - 600 kWh elektrickej energie. Vytriedením 110 ton starého papiera a jeho použitím na výrobu nového sa zachráni 1 hektár 80 ročného lesa. Recykláciou skla ušetríme 43 % energie, recykláciou hliníka oproti výrobe z bauxitu až 95% energie.

Je potrebné zmeniť prístup k likvidácii odpadov. Musíme si začať uvedomovať, že pokiaľ budeme odpad

prehliadať, nebude naša Zem nikdy krásne miesto pre život. Treba začať uvažovať. Prostriedky na jeho minimalizovanie už sú v našich rukách, stačí ich len využiť.

PaedDr. D. Bradáč

Nárečové slová používané na Zabudišovej

klúd – výmyselník
podaromnici – nadarmo
bársaj – hoci
kenteš, kepeň – kabát
loňejší snach – vlašnejší sneh
hônť – kus dreva
lecel tykom – padal dole nosom
nepanci sa - nezavadzaj
petinuvat – posluhovať
papráky - ruky
šúter – silná prehánka
štyble - čižmy
vypočtat – vypočítať
doňéscit - doniesť
zamurísaný – zašpinený
chabržďdže – drobné vetvy
ušanuvat – ušetriť
luté sunko – pálivé slnko
varuvat, merkuvat – strážiť
kyptavý - nemotorný
richtuvat sa – chystať sa
kvartír - byt
lúchat, lochnit – hltavo piť
mieza - miazga
dúho – dlho
kvint - závit
suza – slza
nitrla - matica
poleňne – poludnie
hamprlla - konvica
šerbel – nočník
hašvane – zakrútená haluzina na stohu
nalápat sa – opiť sa
kršáky – previazané brvná na streche
odzejem ťa – udriem ťa
haftle – pliešky na falci plech. strechy
ťôp – nerozumný človek
pavús – drevená guľatina na stlačenie sena pri preprave
zápeček – neposlušné dieťa
kopál – drevený stĺp
 Autor: Mária Struhárová

Významná osobnosť Podjavorinského regiónu

Z príležitosti životného jubilea Mgr. Jána Juráka pripravila komisia pre školstvo, kultúru, šport, obchod, služby a cestovný ruch pri OZ v Bošáci 21. marca 2010 v zasadačke Obecného úradu v Bošáci prezentáciu jeho divadelnej a literárnej tvorby.

Mgr. Ján Jurák má na svojom konte takmer päťdesiat literárnych diel. Písať začal ešte ako študent. Okrem divadla sa venuje aj knižnej tvorbe a vydavateľskej činnosti. Vo vydavateľstve FLOPPYSERVIS Nové Mesto nad Váhom redakčne pripravil vydanie 13 titulov. V roku 2006 založil v Bošáci vydavateľstvo KARUJ. Vydal už viacej titulov a pripravuje ďalšie. V r. 2009 mu bol udelený čestný titul „Významná osobnosť Podjavorinského

regiónu“, ktorý každoročne udeľujú v okrese Nové Mesto nad Váhom významným osobnostiam tohto regiónu a z príležitosti jeho životného jubilea mu na prezentácii pracovníčka Trenčianskeho osvetového strediska p. Ľubica Juríčková odovzdala pamätnú plaketu za publikačnú činnosť.

Do ďalších rokov prajeme Mgr. Jurákovi hlavne veľa zdravia a tvorivých síl!

pokračovanie zo str. 1

Po mnohých náročných skúškach predstavenie uzrelo svetlo sveta ešte v tom roku – 1910. Hralo sa v miestnej krčme. Hra sa vydarila, hercov i ďalších záujemcov to povzbudilo k takejto zaujímavej kultúrno-výchovnej činnosti. Do

vybudovania Sokolovne sa hrávalo v krčmách, zväčša na Drábovci. Keď športová organizácia Sokol a neskôr aj Orol, postavili svoje budovy, v ktorých boli aj na tú dobu primerané sály, hrávalo sa tam. Pani Emília Magová Petrovi Dzurákovi o tom povedala, že tieto športové organizácie nešli proti sebe, ale snažili

sa pretromfnúť jedni druhých v nacvičovaní divadiel a kultúrnych akadémií. Keď do Sokolovne zaviedli Kaššovicovci (Karáskech) elektrické svetlo, to už bola vymoženosť! Potom elektrinu zaviedli aj do Orolne. Keď sa nacvičovalo nejaké divadlo, kúpili sokoli a orli navzájom jedni druhým lístky, aby sa mohli pochváliť, čo nacvičili. A to bolo pekné. Riznerova vnučka, Emília Regentíková, bola režisérka, ale aj kostymérka, ktorá navrhovala, aj sama šila, zväčša za svoje peniaze, nádherné kostýmy pre hercov a rozprávkové dekorácie. Keď herci účinkovali a často aj tancovali, z kabínky kina ich osvetľovač osvetľoval, takže krásna rozprávka, ktorú hrali, bola taká nádherná, že sa to nedá vysloviť. Po predstavení pán učiteľ Miroslav Hatala, ktorý osvetľoval, ukázal záujemcom v kabíne kina, ako sa to farebnými klíčkami robí. To boli úplné záz-

raky s lampami. Režisérmi po pánu dekanovi Feitscherovi za dlhé roky boli: Markovič a jeho manželka, Uray, Blahuta, Elena Wolfová, Janko Kozáček – všetko učители na katolíckej škole. Ale réžiu mal aj notár Róbert Bunda, ďalej i Jozef Bránsky. Jeho syn, akademický maliar, Ľudovít Bránsky, maľoval kulisy. Všetci títo zabezpečovali divadelnú činnosť v Orolni. Pre účinkovanie v Sokolovni režisérmi okrem Emílie Regentíkovej boli tiež učители: Miroslav Hatala, Anna Mojžišová-Mocková, Oľga Bažantová-Kaššovicová, Ľudovít Kaššovic i farárova manželka pani Domková. Režiséri – tiež učители – v osade Zabudišová (najprv v krčme u Jakubíkovej, neskôr v škole a v KD): Ján Justh, Petro a neskôr – až do zrušenia školy – manželia Božena a Adam Rýdzi. Najčastejšie hrávali Pavlína Adamovicová, Štefan Adamovic, Oľga Adamaťová a mnohí ďalší.

V predvojnovom a vojnovom i povojnovom období najčastejšie hrávali, a to i hlavné úlohy: Štefan Štrba, Betka Turánková, Kulichých dievčatá, Aurélia Paučinová a mnohí iní.

Ďalší režiséri novšieho obdobia, okrem MUDr. Schneidera, boli tiež učители na tunajšej základnej škole: Au-

relia Paučinová, Elena Kubíková, Elena Trúsiková, Ján Trúsik, Blažena Dugáčková, Dušan Dugáček, Ján Jurák.

Po prvej svetovej vojne s Bošáckou svadbou boli Bošáčania 2 týždne vo Viedni, aj v Prahe. Pamätníci s láskou spomínajú na hru Lampáš, Bačova žena, Jánošík, Dvanásť Mesiačikov, Radúz a Mahuliena, Strídža spod hája, Hríza čo sa robí.

Po druhej svetovej vojne hrávali: Peter Dzurák, Štefan Paučin, Aurélia Paučinová, Rudolf Katrinec, Vladimír Ondrášek, Božena Mikulcová, Štefan Beňovič. A neskôr Adam Rýdzi, Viera Slováková, Ján Kochan, Jozef Betík, Ladislav Bero (bol aj dlhoročný technik), Jarmila Mináriková, Dagmar Chlapíková, Eva Chlapíková, Viera Ochodníčková, Peter Janega, Eva Adamaťová, Anna Staňáková, Mária Dzuráková, Martin Juráček a mnohí ďalší.

V poslednom období sa okrem divadiel ochotnícki herci veľmi pekne angažujú v už celkove známych Bošáckych baveničkách, v ktorých zabávali obecenstvo vždy s iným programom sedem rokov. Účinkujú tam v

podstate tí istí herci, čo v divadle. Sú to: Magda Čačíková, Ján Wittkay, Lýdia Zámečnicková, Danko Vavrová, Anna Rydzá, Jarmila Zámečnicková, Katka Jakubíková, Marek Brezovák, Monika Rýdza, Žofia Hrančová, Mária Katrincová i ďalší. Ich predstavenia majú úroveň a je o ne záujem v okolitých, dokonca i vzdialenejších obciach.

Bohatú divadelnú činnosť si návštevníci divadelného predstavenia Kamenný chodníček mohli pozrieť i na výstave fotografií, ktorá bola nainštalovaná v sále miestneho kultúrneho strediska.

Pripravila M. Kosová.

VEĽKONOČNÁ VÝSTAVA

Komisia pre školstvo, kultúru, šport, obchod, služby a cestovný ruch pri OZ v Bošáci pripravila i v tomto roku – 28. marca 2010 tradičnú Veľkonočnú výstavu. Návštevníci si mohli pozrieť ručné práce s jarnou tematikou – obrusy, šibáky, veľkonočné obrázky a mnoho ďalších produktov k Veľkej noci, ktoré tu prezentovali žiaci zo ZŠ s MŠ L.V.

Riznera v Bošáci a občania obce.

STAVANIE MÁJA

Tradičné stávanie mája sa uskutočnilo 30. apríla 2010 na námestí gen. Jurecha v Bošáci. Počas akcie vyhrávala na námestí dychová hudba Bošáčanka a s krátkym programom sa predstavila dedinská folklórna skupina PARTA, ktorej členovia v závere pozvali do tanca i prizierajúcich sa návštevníkov.

M. Kosová

DEŇ MATIEK

Druhá májová nedeľa i v tomto roku patrila opäť oslavám Dňa matiek. V Miestnom kultúrnom stredisku sa ku všetkým ženám – mamám – prihovril starosta obce Dušan Kochan a v programe sa predstavili žiaci zo ZŠ s MŠ L. V. Riznera v Bošáci a dychová hudba Bošáčanka so svojimi sólistami.

ZO ŽIVOTA MŠ

Materskú školu počas školského roka 2009/2010 navštevovalo 39 detí, z toho 21 v MŠ Bošáca a 18 detí v MŠ Zemianske Podhradie.

Pracovali sme podľa školského vzdelávacieho programu „Škôlkar spoznáva“. Naším cieľom bolo a stále aj je cielavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti. Veľký dôraz vo výchovno-vzdelávacej činnosti sme kládli na rozvoj tvorivosti pred pamäťovým učením, v ktorom sa učenie realizovalo hrou. Hra je hlavným prostriedkom na rozvoj osobnosti dieťaťa predškolského veku, ale i hlavnou výchovno-vzdelávacou metódou. Podporovali sme u detí emocionálny vzťah k prírode, učili sme ich niesť zodpovednosť za svoje konanie. Vzťah k prírode sme umocnili projektom „Zvieratká v zime“. Lesníci z Trenčianskej lesnej správy hrovou a pútavou formou podporili náš projekt, oboznámili deti so životom zvierat v lese, deti tvorili z prírodného materiálu. Taktiež sme využili témy o prírode – Oslava plodov jesene, Voda, Separovanie odpadu, Herbár liečivých rastlín, Toto je náš strom. Naša MŠ sa zapojila do projektu Olympijské festivaly detí a mládeže Slovenska. Zúčastnili sme sa športovej olympiády v Trenčianskych Bohuslaviciach. Keďže naša škola nesie názov po známom slovenskom národnom buditeľovi L. V. Riznerovi, rozvíjali sme poznanie kultúrneho dedičstva a národné hodnoty k svojej kultúre prostredníctvom ľudovej slovesnosti. Úctu k materskému jazyku sme vyjadrili formou literárnej súťaže v prednese poézie „Riznerov chodníček“. Zapojili sa i okolité materské školy v mikroregióne. Ľudové tradície sme prezentovali v prehliadke slovenských ľudových piesní „Bošácky zlatý slávik“ v Novej Bošáci.

V MŠ bola začlenená krúžková činnosť – oboznamovanie sa s anglickým jazykom a hudobno-pohybový krúžok. Medzi obľúbené akcie detí patrili i bábkové divadielka, ktoré nechýbali ani v tomto školskom roku: Aladin, Betlehemček, O neposlušnej mamine. Nechýbal ani karneval so Šaškom Jaškom. Zúčastnili sme sa vianočného výchovného koncertu v Novej Bošáci, Vianočnej akadémie v KD, deti vystupovali ku Dňu matiek. Navštívili sme miestnu knižnicu, kde sme odprezentovali edukačnú aktivitu, navštívili sme pamätnú izbu L. V. Riznera i Bošácke múzeum. Na záver školského roka sa deti z MŠ Zemianske Podhradie zúčastnili výletu do Bojníc, deti z MŠ Bošáca sa vydali po stopách Dobšinského ľudových rozprávok – Habakuty.

MŠ ďakuje rodičom za pomoc pri aktivitách rodičov a MŠ, ale i za materiálnu a ostatnú pomoc.

S. Fogašová

Naši školáci ...

Január

- okresné kolo „Šaliansky Matko“;
- okresné kolo Matematickej olympiády – kat. Z5;
- triedne kolá súťaže v prednese poézie a prózy „Podjavorinskej Bzince“;
- Karneval.

Február

- školské kolo súťaže v prednese poézie a prózy „Podjavorinskej Bzince“;
- Aladinová lampa - Bábkové di-

- vychádzky do prírody;
- návšteva miestnej knižnice;

vadlo Bezopony Banská Bystrica;

- Zápis prvákov;
- Oblastné kolo Podjavorinskej Bzince.

Marec

- Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ z matematiky a zo slovenského jazyka;
- predstavenie v KD „Vesmír“;
- spoločnosť Panasofia;
- celoslovenská súťaž Klokán, úspešní riešitelia: O. Dubnička, D. Ochodnický, T. Janega, A. Šamáková, R. Janega, K. Mihalová, úlohy riešilo 50 žiakov 2. až 9. ročníka;
- veľkonočná výstava (zasadačka OÚ) – na túto akciu žiaci prispeli svojimi prácami;
- Výstava kníh vydavateľstva AKELA spojená s predajom.

Apríl

- Okresné kolo MO Z6 – Z8;
- výchovný koncert „Príbehy z divadelného javiska“;
- žiaci prispeli programom na Oslavy 65. výr. oslobodenia obce;
- Okresné kolo Pytagoriády P6 – P8 R. Janega (2. miesto), M. Profjéta (4. miesto);
- Okresné kolo Pytagoriády P3 – P5 D. Ochodnický (7. miesto);
- Výstava Záhradkár – žiaci 8. a 9. ročníka;
- Aktivity ku Dňu Zeme – upratovanie okolia školy, obce, súťaž o najlepší ekoplagát, nástenku,

- prírodovedná exkurzia na Lopeník – žiaci 9. ročníka;

Máj

- exkurzia Čistička odpadových vôd 6. a 8. ročník;
- okresné kolo malý futbal „Smer Afrika“;
- ekologické predstavenie „Zachráňte Kvinga“;
- okresné kolo v atletike – D. Zámečník – 1. miesto (vrh guľou), postup na krajské kolo;
- kultúrny program ku Dňu matiek v KD Bošáca;
- program k storočnici ochotníckeho divadla v Bošáci, účasť na výstave v KD – 6. roč.;
- výchovný koncert „Filmová hudba“ – dejiny filmu, hudobné ukážky, kvízy;
- beseda s darcom krvi p. A. Koso-ovou – 1. stupeň.

Jún

- MDD – blší trh, hry, turnaje, výučba tancov;
- Láska a partnerské vzťahy, beseda pre 8. a 9. ročník;
- beseda so včelárom p. uč. D. Dugáčkom – 1. stupeň;
- exkurzia Čistička odpadových vôd, pramene v Trenč. Tepliciach – 3. a 4. roč.;
- „Daj si vodu z vodovodu“ - aktivity s environment. tematikou, vodná olympiáda v Trenčíne – 3. a 4. roč.;
- exkurzia Sklárne Nemšová – 6. a 8. roč.;
- Esej – Nové Mesto n/V – M. Mihalová, R. Švachová – úspešné práce;
- prír.-dejepisná exkurzia v Banskej Štiavnici – banské múzeum, a v sv. Antone - kaštieľ, 7. a 9. roč.;
- Divadelné predstavenie „Gašparko“ - pre 1. – 4. r.;
- OČAP – letné cvičenie.

Druhá úroda aj u nás?

Nášho človeka – občana Slovenskej republiky - nie je možné označiť za úplného optimistu. Dobré, ale je to aj nevyhnutne potrebné? Vari...no hádam ani nie. Skutočne zdatného, teda zdatného – veciam ozaj rozumujúceho – záhradkára by nectilo presvedčenie, že naše podmienky prírodné, pôdne, poveternostné, sú o triedu menej vľúdne, ako tam, kde sú dve úrody – rozumej do roka. Dve úrody viem „vykúziť“ aj u nás. Súci záhradkár vie, že naozaj skorý sadbový zemiak má byť v zemi ešte pred „Jozefom“ (19. marca). Vie aj to, že skončí na kuchynskom, či jedálenskom stole skôr, ako do konca júla. Ešte skôr sa tak stane so špenátom, ba ešte predtým s reďkovkou, cibuľou, ozimným cesnakom, jarným hráškom, makom a podobne. Zostane nám teda nemálo prázdnych, vlastne postupne burinou zaplevelených plôch v záhrade, ktoré neraz úplne nevyužitú čakajú bez úžitku na jesennú orbu. Čo na nich možno zasieť a úspešne dopestovať od druhej dekády augusta, v priaznivých rokoch až do konca septembra?

1. Doslova nekonečnú škálu sortimentných druhov reďkoviek bielych, červeno-bielych, žltých, čiernych – to všetko z povrchu, ale dnes nechybuje ani kultivar RED MEAT so sytočervenou dužinou a bielou kožičkou. Odporučiť možno predovšetkým Japanu. Vyradí až ďaleko po Vianociach. Je to mohutná 3-5 cm široká reďkev, dlhá až 25 cm. Pozor, ale čierna reďkev, s klasickou guľatou plodnicou, má vysoký obsah minerálnych látok a vitamínu C. Možno si treba uvedomiť, že reďkovky, ale aj celý rad ďalších druhov zeleniny, ktoré ďalej spomenieme sú klasické rastliny krátkeho dňa. Znamená to, že predlžovanie dĺžky slnečného svitu už v priebehu mája (pri jarnom pestovaní) dužina drevnatie a listová hmota vybieha do semena. Od polovice augusta a neskôr vlastne nabiehajú svetelné podmienky podobné jarným. Záverom k reďkovkám je možno vhodne pripomenúť, že kolieska bielej, žltej a červenej reďkovky nakladané na maslom potretý rožok, či chlieb je pre deti lákadlo. Treba ešte hádam zdôrazniť, že čierna reďkev sa používa skôr nastrúhaná a deti ju spravidla neobľubujú, lebo je mierne pikantná.

2. Podobný stav v množstve sortimentných druhov je medzi šalátmi. Z nich najvýznamnejšie sú hlávkové šaláty, svojou hodnotou z hľadiska obsahu vitamínov a minerálnych látok, však nezaostávajú ani menej obvyklé listové šaláty. Šírku sortimentu druhov šalátov so stručným prak-

tickým usmernením získame v semenárskych obchodoch.

3. Pekinská kapusta sa dodnes u nás nestala celkom bežnou súčasťou záhradkárskych sortimentu. Neprávom! Obsah minerálnych látok a vitamínov by ju mali celkom jednoznačne odporučiť väčšej priazni pestovateľov. Okrem toho jej krehké lístky a hlávky sú na konzum v každom stave veľmi príjemné a chutné. Už počas poslednej dekády júla a v priebehu augusta ju možno vysievať. Po výseve je mimoriadne vhodné obsiať plochu zakryť netkanou textíliou. V opačnom prípade zo zeme vychádzajúce krehké lístky nemilosrdne zlikvidujú skočky a iná podobná „háved“.

4. Nie dosť obvyklé je podjesenné vysievanie špenátu. Je plodinou – zeleninou, ktorá tak isto zasluhuje oveľa väčšiu pozornosť a jeho sejba a ďalšie pestovanie je rovnako časovo orientované ako pri pekinskej kapuste.

5. Kôpor, husto nasiaty stihne do prvých mrazíkov vyrásť do výšky 20 až 30 cm a ako výrazná a lahodná korenina sa môže zužitkovať nasurovo, ale vynikajúca a lahodná je aj kôprová omáčka.

6. Cvikla, zasiatá v neskoršom letnom, či skoro-jesennom období, má tak isto reálne predpoklady úspešnej prosperity. O jej mieste v racionálnej výžive nemožno vôbec pochybovať.

7. Ak si ako na súčasť sortimentu zeleniny, ako druhej úrody do roka spomenieme na cibuľu, zďaleka sme nevyčerpali všetky použiteľné druhy, ale aspoň jej by sme ešte mali venovať pozornosť. Je plodinou, ktorá ešte do príchodu mrazov môže v priaznivom roku priniesť dobrú úrodu, vysadenou ako tzv. štuplovka, alebo aj vysiatá semenkom. Napokon, mladé rastlinky dokážu bez výraznejšej ujmy prežiť aj tvrdšiu zimu a poskytnúť tak prvú čerstvú zeleninu. Osobitne zo semienka vysiatá cibuľa zimná poskytuje už v októbri čerstvú vňať do polievok, omáčok, nátierok a šalátov až do pokrytia snehovou vrstvou, ale aj pod snehom, úspešne prekoná zimu.

Pravda, dnes bežne prevláda názor, že najlepšou „záhradkou“ sú obchodné reťazce počas celého roka, ale iste si nie dostatočne uvedomujeme, koľko chémie, vo forme herbicídov, fungicídov a celého radu ďalších ochranných látok z takejto „záhradky“ skonzumujeme. Napokon, možno najrozhodujúcejšou je skutočnosť, že táto celoročná „záhradka“ vôbec neposkytuje relax na vzduchu a slnku, ale ani tvorivú radosť, keď sa „derť“ útle rastlinky, ako výsledok našej zdravej činnosti z matičky zeme a dosahujú optimum svojho vzrastu.

Ing. Dušan Ochodnický, CSc.

Spomienka na dramatické udalosti pred 65. rokmi

Koniec II. svetovej vojny v Európe sa neodvratne blížil ku koncu, fašistické Nemecko vojnu malo prehrať, ale jeho vojnová mašinéria pokračovala.

Dňa 30. novembra 1944 nemeckí vojaci spolu s jednotkou POHG (Pohotovostné oddiely Hlinkovej gardy) včas ráno obsadili celú Bošácku dolinu až po moravské hranice. Pod hrozbou smrti pre tých, ktorí rozkaz neuposlúchnu, vyzvali všetkých chlapov od 16 do 60 rokov, aby sa sústredili na námestí v Bošáci. U občanov zavládlo silné vzrušenie a oprávnený strach. Nik nevedel, čo nemeckí vojaci a POHG zamýšľajú, čo budú s nimi robiť. Sem tam sa ozýval ženský plač a krik, niektoré ženy vyprevádzali svojich mužov a vybavovali ich jedlom a teplým odevom. Po sústredení na námestí, na rozkaz nemeckého dôstojníka, približne o 9:00 hodine ráno, celý zástup chlapov za asistencie nemeckých vojakov a oddielu POHG sa pohol smerom na Trenčianske Bohuslavice, cestou popod Turecko do kasární v Novom Meste nad Váhom. V sprievode bolo asi dve tisíc chlapov. Úplne na konci tohto sprievodu kráčala trojica Janko Radoš, Vlado Pevný a pisateľ tohto článku. Celý sprievod uzatvárali traja príslušníci POHG v uniformách slovenských vojakov s čiernymi náramenníkmi a výložkami, pušky mali sklonené, pripravené k výstrelu.

Pisateľ tohto článku v jednom členovi POHG spoznal bývalého spolužiaka učňovskej školy v Ružomberku menom Pokrievka. Keď sa ho tento spýtal slovami: Čo ty tu robíš, Pokrievka?“, ten mu puškou naznačil, aby sa zaradil a držal hubu. Pozn.: *Bolo pravidlom, že oddiely POHG boli proti partizánom dislokované do oblastí, kde ich nepoznali.* Po príchode do novomestských kasární boli ihneď menovite vyvolávaní jednotliví chlapi. Títo sa už nevracali. Dozvedeli sme sa, že na tých, čo boli vyvolávaní, bolo udanie pre pomoc partizánom. Boli vyšetrovaní gestapom (nemecká štátna tajná polícia) a ÚŠB (ústredie štátnej bezpečnosti). Medzi vyšetrovanými boli i občania Bošácke napr.: Štefan Brdo, Jozef Kaššovic – Liščák, Ján Lobík – Papaj a iní. Títo trom gestapo navrhlo buď sa prihlásia do zbraní „SS“ a pôjdu na front, alebo pôjdu do koncentračného tábora v Nemecku, odkiaľ by už asi nebolo návratu. Všetci traja si zvolili to prvé – zbrane „SS“. Ale už na Veľkonočný pondelok 1945 sme sa s nimi stretli v bošáckych horách v Predpolome. Čo sa stalo s ostatnými vyšetrovanými, pisateľovi tohto článku nie je známe. Po dvoch dňoch zajatia boli ostatní chlapi prepustení na slobodu. Táto dramatická situácia, ktorá sa odohrala v bošáckej doline na konci II. svetovej vojny, bola úplne zbytočná a nemala zmysel.

Ing. Vladimír Repčík

OŠK Bošáca

Vážení športoví priatelia!

Obecný športový klub Bošáca týmto chce priniesť informácie o činnosti a výsledkoch jednotlivých futbalových družstiev, ktoré reprezentovali našu obec vo svojich súťažiach riadených Oblastným futbalovým zväzom Trenčín.

Muži:

Družstvo mužov skončilo v Majstrovstvách oblasti na 9. mieste tabuľky so ziskom 36 bodov, s bilanciou 9 víťazstiev, 9 remíz a 12 prehiev. Svojim súperom nastrieliť 47 gólov, naopak inkasovali 55. Najlepším strelcom mužstva sa stal Rastislav Kusenda s deviatimi gólmi, za ním nasledovali sedemgólový Martin Kostelan a Pavol Kusenda, ktorý polovicu sezóny laboroval so zranením, absolvoval náročnú operáciu kolena, ale pozitívom je, že sa na konci sezóny vrátil do zostavy. O ostatné góly sa postarali: Jozef Bero a Tomáš Janeček – 5, Martin Kozic – 4, Vladimír Figura st., Peter Ochodnický – 3, Pavol Staňák, Marián Janega, Dušan Helík, Martin Helík – 1.

Družstvo mužov po celú časť sezóny trápili zranenia kľúčových hráčov, čo sa podpísalo v niektorých prípadoch pod ich nevyrovnané výkony, na druhej strane treba skonštatovať, že hráči, ktorí ich v jednotlivých zápasoch nahradili, neboli pre mužstvo oslabením. Ďalším pozitívom počas sezóny bolo, že sa do mužstva zapracovávali talentovaní doras-

tenci a postupne získavali cenné skúsenosti v náročnej súťaži a hlavne od najlepšieho a najskúsenejšieho hráča mužstva Vladimíra Figuru st.

Muži pôsobia v Majstrovstvách oblasti druhej sezóny a ako sa hovorí, tá býva z pohľadu etablovania v súťaži najnáročnejšia, preto je treba hodnotiť ich umiestnenie v strede tabuľky, ktoré si udržiavali počas celej sezóny, pozitívne a dúfame, že sa v tej nasledujúcej posunú o nejakú tú priečku vyššie a budú naďalej prinášať ich verným divákovi radost'. OŠK Bošáca reprezentovali:

Peter Janega, Rastislav Kusenda, Pavol Staňák, Vladimír Figura st., Vladimír Figura ml., Peter Ochodnický, Vladimír Kopunec, Jozef Bero, Martin Kostelan, Jaroslav Miklánek, Marián Janega, Martin Kozic, Pavol Kusenda, Dušan Helík, Tomáš Janeček, Tomáš Janega, Martin Adamať, Dominik Vavro, Róbert Mihala, Pavol Helík, Branislav Vajda, Šimon Katrinec, Martin Kochan, Martin Helík a Lukáš Šamák. Realizačný tím:

Ján Vavro – tréner, Jaroslav Staňák – vedúci mužstva, Jozef Bero st. - lekár

Dorast:

Dorastenci OŠK Bošáca - ako nováčik súťaže - mali za cieľ v Majstrovstvách oblasti udomáčniť sa a hrať o pokojný stred tabuľky, aby nemali na konci súťaže starosti so záchranou. Na radosť všetkých fanúšikov bošáckeho futbalu si ale počínali nadmieru úspešne, ich umiestnenie hovorí za všetko – 2. miesto tabuľky, ktoré si udržiavali počas celej sezóny. Súťaž s veľkým náskokom vyhrali dorastenci Hornej Súče, ktorí nemali konkurenciu, ale dorastenci OŠK Bošáca sa tiež nenechali zahanbiť, od súpera na treťom mieste ich delilo 14 bodov. Škoda niektorých zápasov, ktoré chlapci nezvládli, mohli Hornej Súči v boji o prvé miesto viac konkurovať, lebo ich vzájomné zápasy boli viac ako vyrovnané. Radosť prišla na konci súťaže, keďže Horná Súča odmietla postup do vyššej súťaže, a tak postúpili do V. ligy – Sever dorastenci OŠK. Dúfame, že sa im v náročnej súťaži bude dariť a naďalej budú šíriť dobré meno OŠK Bošáca, tentoraz po celom Trenčianskom kraji.

Dorastenci OŠK Bošáca získali 59 bodov, s bilanciou 18 víťazstiev, 5 remíz a 5 prehiev. Svojím súperom nastrieliť 60 gólov, inkasovali 32. Najlepším strelcom mužstva sa stal Šimon Katrinec s trinástimi gólmi, za ním skončili Dominik Zámečník s jedenástimi a Marián Kopunec s deviatimi gólmi. Do streleckej listiny sa ešte zapísali: Dominik Vavro, Róbert Mihala, Dušan Helík, Zdenko Bako, Matúš Katrinec, Lukáš Kozic, Peter Ochodnický, Daniel Kukuča, Michal Kostelan. V dvoch prípadoch si súper strelili vlastné góly.

OŠK Bošáca reprezentovali:

Lukáš Figura, Patrik Zámečník, Jakub

Kaššovic, Zdenko Bako, Róbert Mihala, Dominik Jakubík, Dušan Helík, Šimon Katrinec, Marián Kopunec, Michal Kostelan, Lukáš Kozic, Daniel Kukuča, Patrik Mihala, Dominik Zámečník, Matúš Katrinec, Patrik Stacho, Dominik Klimo.

Realizačný tím:

Bc. Jozef Mihala – tréner, vedúci mužstva, Martin Kochan – asistent trénera, lekár, na niektorých zápasoch bol prítomný ako vedúci mužstva Ing. Peter Helík.

Žiaci:

Naši žiaci skončili vo svojej súťaži na 6. mieste tabuľky so ziskom 22 bodov, keď 7 krát zvíťazili, raz remizovali a prehrali 8 krát, so skóre 36:47.

Žiaci svoje účinkovanie oproti jesennej časti skonsolidovali a ich výkony v jarnej časti boli vyrovnanjšie. Chlapci musia na sebe pracovať, aby v budúcej sezóne hrali dôležitejšiu úlohu v súťaži. Na jar si góly žiaci rozdelili takto: Ján Ilčík -7, Jakub Rádzi – 7, Martin Ilčík – 4, Vojtech Brezovák – 1.

OŠK Bošáca reprezentovali:

Lukáš Juráček, Norbert Mihalko, Dominik Kopunec, Sebastián Fraňo, Vojtech Brezovák, Martin Kopunec, Matej Onříšák, Miroslav Galandák, Vladimír Macko, Ján Ilčík, Martin Ilčík, Jakub Rádzi, Martin Bušo, Šimon Kopunec, Branislav Kukuča, Filip Kukuča, Ondrej Kukuča, Martin Žucha, Patrik Olaš, Michal Maruška, Daniel Mago, Michal Žabčík.

Realizačný tím: Jaroslav Havierník – tréner, Marián Havierník – asistent trénera, vedúci mužstva.

OŠK Bošáca veľmi dobre reprezentoval v súťažiach riadených ObFZ Trenčín aj pán Ján Stacho, ktorý ako rozhodca absolvoval niekoľko vydarených stretnutí a o jeho dobrých výkonoch sme sa dozvedali zo športových stránok Kopaničiara expres alebo z Trenčianskych novín.

Na záver by som chcel poďakovať všetkým hráčom, ktorí reprezentujú OŠK Bošáca a obec Bošáca, funkcionárom, ktorí sa starajú o chod OŠK Bošáca, trénerom, vedúcim mužstiev, fanúšikom za ich podporu nielen doma, ale aj na zápasoch u našich súperov, obci Bošáca, hlavne starostovi obce p. Dušanovi Kochanovi za podporu, bez ktorej by futbal v Bošáci zanikol, sponzorom, ktorí i v tak náročných časoch prispievajú k rozvoju a činnosti OŠK Bošáca, taktiež všetkým, ktorí venovali nášmu OŠK 2% z dane z príjmu. Je nutné podotknúť, že futbal v Bošáci má dlhodobú tradíciu a na jeho činnosť sa nároky rok od roka zvyšujú, preto je potešiteľné, že futbal v Bošáci nestagnuje, ale sa vyvíja a napreduje.

Bc. Jozef Mihala, tajomník VV OŠK Bošáca

VYUŽÍVANIE VIACÚČELOVÉHO IHRISKA

Obecný úrad v Bošáci oznamuje občanom, ktorí majú záujem o využívanie viacúčelového ihriska pri ZŠ s MŠ L.V. Riznera v Bošáci, že sa môžu prihlásiť u správcu ihriska Vladimíra Krivého, Bošáca č.38, tel. č. 0914100605, prípadne sa nahlásiť u riaditeľky ZŠ s MŠ L.V. Riznera v Bošáci alebo u školníka. Na ihrisko je vstup povolený iba v predpísanej športovej obuvi – bez štuflíov!

Je v záujme obce, aby sa uvedené zariadenie využívalo počas prázdnin pre športové účely mládeže a dospelých za dodržovania podmienok prevádzky ihriska.

UVÍTANIE MALÝCH OBČIANKOV DO ŽIVOTA

MANŽELSTVO UZAVRELI:

Marcel Čačko	+	Eva Kusendová
Ing. Tomáš Šesták	+	Ing. Gabriela Jašková
Igor Zahradský	+	Erika Pospíšilová
Peter Pokorný	+	Soňa Beňovičová
Tomáš Evinic	+	Katarína Sabová
Tomáš Bahník	+	Lucia Halíková
Miroslav Bališ	+	Marcela Gavalcová
Peter Morong	+	Ivana Gašparová
Michal Malárik	+	Soňa Mitanová
Mojmír Hakár	+	Katarína Galbavá
Martin Juriga	+	Andrea Jurišová
Rastislav Zámečník	+	Daniela Strýčková
Ing. Daniel Fraňo	+	Ing. Zuzana Zahradníčková

NARODILI SA

Rácová Diana	Bošáca č. 359
Bellanová Alexandra Noelle	Bošáca č. 306
Synaková Sophie	Bošáca č. 134
Macejková Adriana	Bošáca č. 130
Galbavá Mária	Bošáca č. 683
Mrvová Natália	Bošáca č. 610
Kuželík Samo	Bošáca č. 246
Figura Martin	Bošáca č. 294

JUBILANTI

96 rokov

Pavla Naďová Bošáca č. 753

90 rokov

Anna Kaššovicová Bošáca č. 41

85 rokov

Mária Janegová Bošáca č. 23

Anna Kaššovicová Bošáca č. 132

80 rokov

Ján Kozáček Bošáca č. 288

Matej Benko Bošáca č. 104

Mgr. Ján Jurák Bošáca č. 255

Emília Tinková Bošáca č. 29

Emília Kadlecová Bošáca č. 345

Ludmila Kačicová Bošáca č. 273

Melánia Krivá Bošáca č. 38

70 rokov

Mihala Ján Bošáca č. 155

Mária Struhárová Bošáca č. 825

Miroslav Dubec Bošáca č. 139

Emília Kozićová Bošáca č. 198

Mária Drábková Bošáca č. 356

Anna Profjětová Bošáca č. 350

60 rokov

Ing. Vladimír Fraňo Bošáca č. 137

Štefan Herák Bošáca č. 64

MVDr. Daniel Mago Bošáca č. 168

Jana Benková Bošáca č. 756

Mariana Kucharovicová Bošáca č. 620

Anna Lobíková Bošáca č. 318

Anna Pöštenyiová Bošáca č. 113

NAJSTARŠIA BOŠÁČANKA

Najstaršou občanou obce Bošáca je pani Pavlína Naďová, ktorá sa v marci t. r. dožila úctyhodných 96 rokov. Marcového stretnutia jubilujúcich občanov na Obecnom úrade sa zúčastnila osobne, v sprievode dcéry, u ktorej priamo v obci býva. Pani Pavlína Naďová pochádza z oblasti Jazera, miestnej časti obce Bošáca, ktoré

NAVŽDY NÁS OPUSTILI:

Martinek Pavel	Bošáca č. 119
Slimáková Gabriela	Bošáca č. 317
Kozic Pavel	Bošáca č. 197
Bagin Jozef	Bošáca č. 7
Kačic Ján	Bošáca č. 273
Mitánková Adela	Bošáca č. 191
Jurechová Marta	Bošáca č. 22
Černá Anna	Bošáca č. 343

sa nachádzajú smerom na Zabudišovú. Vychovala 7 detí, má 19 vnúčat, 31 pravnúčat a 5 prapavnúčat. Popri starostlivosti o deti a domácnosť pracovala sezónne na poľnohospodárskom družstve v Bošáci. Aj teraz si rada pozrie noviny a časopisy, zaujíma ju dianie v okolí.

Do ďalších rokov života jej želáme hlavne pevné zdravie a spokojnosť v kruhu najbližších.

PRAMENĚ

Vydáva obec Bošáca. Šéfredaktor a grafická úprava: Jan Karlík. Tlač: TISING spol. s r.o., Nové Mesto nad Váhom. Náklad: 600 ks. Preberať články z Prameňa je možné len so súhlasom redakčnej rady a autorov článkov. Redakčná rada: Dušan Kochan, Mgr. Ján Jurák, Ing. Dušan Ochodnický, CSc., Mgr. Anna Majerová, PaedDr. Daniel Bradáč, Mgr. Anna Rydzá, Bc. Jozef Mihala. Jazyková úprava: Mgr. Ján Jurák. Redakčná rada uverejňuje články s názormi, ktoré nemusia byť totožné s názorom redakcie.